

HALK KÜTÜPHANELERİNİN NÜFUS SAYIMI SONUÇLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Nural İNANÇ

İçinde bulunduğumuz ay içinde yapılacak Türkiye Genel Nüfus Sayımı, yurdun nüfus bütünlüğünü ve bölgelere göre dağılımını ortaya koyacağı gibi, milli servetin, eğitim öğretim meslelerinin, ekonomik eğilimlerin yurt içinde yayılışı grafiğini de ortaya koyacaktır.

Birçok meselenin gerçek yüzünü belirtecek bu sayıma göre, örgütleyici devlet teşebbüsleri ve kurumlar faaliyetlerini ayarlamak zorunluğunu hissedeceklerdir. Çok taraflı bir etüd ve plânlama konusu olacak bu sonuçta, biz kendimize düşen görev üzerine eğilmek zorundayız.

Kitapların yurt ihtiyaçlarına göre bölgelere ve oradan da kesimlere dağılımını zorunlu kılan şartların daha kesin olarak ortaya çıkmasında Genel Nüfus sayımının dökümünden istifade büyük olacaktır.

Her halde, Halk Kütüphanelerinin belirli gayelerinin başında, halkın kendini yapıcı ve yaratıcı yapmada yardımcı olmaktır.

Bugünkü Halk Kütüphanelerinin ve kitaplıklarının durumu hiçte yüz ağartıcı değildir. Halk Kütüphaneleri içinde gayesiz ve yapıcı yönü olmayan lüzumsuz kitaplar cirit atmaktadır. Çoğu kasaba ve köylerimizde mevcut kitaplar. «Hazreti «Alinin Cenkleri» «Kırk Haramiler» gibi yayınlarla, siyasî partilerin dağıttığı broşürler ve kurumların yolladığı yerini bulmamış el kitaplarından ibarettir.

Dava bütün çıplaklığı ile ortadadır. Halkın okumamasından şikâyetçi olmayalım.

Çerçilerin nazar bincuklarını kolayca satabilmek için gittiği yerde, satışı süresince rahatını temin için geceleri halk odalarında okudukları göz yaşartıcı dipsiz masallar ve arap uydurmalarının tesirinden halkı kurtarıp onun örne, elinden tutacak kılavuz kitapları geçirmek lâzımdır.

Halkımızın çoğu köyde basit toprak ürünlerini yetiştirerek geçimini sağlar. Sanayi ve maden işletmeleri ile ilgilenen bölgelerin nüfusları da gün geçtikçe yoğunlaşmaktadır.

Bu büyük dağılışa zıt anlayışta dağılmış kitaplar, yaşama ortamına erememiş canlıların biçareliği içindedir.

Öyle bölgeler vardırki orada, orman kavramını yaratacak bir tek ağaç olmadığı halde kitaplığında düzünelerle kitaplar orman işletmeciliği v.s. konularını içine almaktadır. Ve bu anlamsız dağılımın binlerce örneği vardır.

Bu sayımın değerlendirilmesinden sonra halk kütüphanelerinin yeniden ele alınması ve bölge gerçeklerine yönelmesinde, Halk için en az bir öğretmen kadar fayda vardır.

Bu yapılmazsa, her gönderilen kitap veya broşürün halkla arası daima açık kalır. Bu yabancılik sadece bilgisizliğe sebep olmakla kalmaz, asalak elemanların yerleşmesini sağlar ve halkın dengesini de bozar.

17.10.1965